

Příběhy *sportem psané*

ŽIVOTNÍCH OSUDŮ,
KTERÉ SPOJILY **SPORT** & **PLZEŇ**

Klára Faistová
Jana Poncarová
Zdeněk Hůrka
Ervín Schulz
Karel Sopr
Zdeněk Soukup

Filip Jícha

(* 1982)

ZE STARÉHO PLZENCE NEJLEPŠÍM NA SVĚTĚ

Největší úspěchy:

- Nejlepší házenkář světa 2010
- Nejužitečnější hráč, nejlepší střelec a člen All-star týmu ME 2010
- Vítěz Ligy mistrů EHF: 2010, 2012 (jako hráč), 2020 (jako trenér)
- Mistr německé Bundesligy 2008, 2009, 2010, 2012, 2013, 2014, 2015
- Mnohonásobný házenkář roku ČR, opora reprezentace

Zimní stadion Plzeň, 16. června 2018. Více než 5 000 nadšených diváků. Na palubovku vbíhají největší hvězdy světové házené. Jako poslední Filip Jícha. Kluk ze Starého Plzece, nejlepší házenkář světa 2010, člen Síně slávy Evropské házenkářské federace, dvojnásobný vítěz a dvojnásobný nejlepší střelec Ligy mistrů EHF, sedminásobný mistr Německa, nejužitečnější hráč, nejlepší střelec a člen All-star týmu na mistrovství Evropy 2010, pětinasobný vítěz ankety Házenkář roku ČR a dlouholetá opora české reprezentace se za přítomnosti manželky Hany, dětí Valerie a Vincence, přátel a bouřících fanoušků loučí se svojí hvězdnou aktivní kariérou. Výsledek exhibičního utkání výběru dvou týmů, ve kterých Filip Jícha zažil své nejkrásnější roky a největší úspěchy – THW Kiel a FC Barcelona Lassa – není podstatný. Důležité jsou slzy dojetí a úžasná atmosféra na stadionu, kam se s Filipem přišli pozdravit mj. Thierry Omeyer, Daniel Narcisse, Steffan Lövgren, Kiril Lazarov, Daniel Stephan či Gudjón Valur Sigurdsson...

Filip Jícha v jednom z mládežnických házenkářských týmů, archivní fotografie

Házená versus fotbal

Kariéra Filipa Jíchy přitom začala spíš jako z nouze ctnost. Házenkářské hřiště ve Starém Plzenci se – na rozdíl od toho fotbalového – nacházelo nedaleko jeho bydliště, a přestože všichni kamarádi okolo něho hráli fotbal, blízkost hřiště byla klíčová. Navíc Filipův strýc házenou trénoval, a tak se cestou ze školy za ním většinou na hřišti zastavil. Zpočátku ho lákal post brankáře, ale nakonec se přes křídlo dostal až na pozici levé spojky.

„Rozhodně jsem nebyl žádný talent, spíš jsem se venku zajímal o mravence a broučky, než abych se věnoval sportu,“ usmívá se Filip Jícha při vzpomínkách na své začátky. Navíc tady pořád byla parta kamarádů s fotbalovým míčem, a proto přišlo první velké rozhodování. Svoji roli při něm sehrála maminka, která Filipovi jasně řekla, že hraje házenou a obojí najednou dělat nemůže. „Tenkrát jsem si poprvé uvědomil, jak silně je ve mně házená zakořeněná... Tu hru si rozhodně nenechám vzít kvůli tomu, abych si mohl s pár kamarády zahrát fotbal,“ měl jasno Filip Jícha už v mladších žácích. A právě tehdy ho svázalo s házenou silné pouto, které drží oba pevně dodnes.

Do Plzně k trenéru Moulisovi

Na přestupu Filipa Jíchy do Slavie Plzeň měl největší zásluhu jeho třídní učitel, házenkářský trenér a brankář Sváťa Pavelka. Pan učitel mu domluvil přijetí ve Slavii, kde

působil legendární kouč Miroslav Moulis. První rok byl pro kluka ze Starého Plzně složitý, nějaký čas se rozkoukával, ale pak si na profesionální přístup zvykl a jeho kariéra nabrala rychlé obrátky. „Byl jsem šťastný, že jsme mohli mít takového trenéra. Byl na nás sice hodně moc přísný, ale na druhou stranu z nás dokázal udělat nejen lepší hráče, ale v tom zvlášť důležitém věku i lepší kluky. A za to jsem mu extrémně vděčný. Jakým způsobem nás vedl, jakým způsobem nás dokázal dát dohromady a jakým způsobem nás připravil na život i profesionální kariéru,“ vyzdvihuje Filip Jícha zásluhy trenéra Moulise.

Tým Slavie Plzeň pod jeho vedením dokázal vyhrát mistrovství republiky mladších dorostenců. Filip Jícha se stal nejlepším střelcem a nejlepším hráčem finálového turnaje, který se shodou okolností hrál na Slávii v Plzni. „Po turnaji přišel trenér Moulis, tak jsem se těšil, jak mě pochválí,“ vybavuje si Filip. „Jenže on mi rozhodně neřikal, že jsem byl dobrý. Naopak. On byl zklamaný, že jsem to odehrál podprůměrně, pod moji úroveň. A jestli si myslím, že je výborné, když mě vyhlásili nejlepším hráčem a stal jsem se nejlepším střelcem, tak on zdůraznil, že si mám hledět své vlastní výkonnostní úrovně a jestli na ni nedosáhnu, tak musím být nespokojený!“ Těmito proslovy trenér Moulis motivoval své svěřence, aby byli vždy ještě o něco lepší.

Filip Jícha si dnes zpětně uvědomuje, že v době, kdy ho ani v těch nejdívočejších snech nenapadlo, že by se mohl jednou dostat do reprezentace, hrát házenou profesionálně a sportem se živit, a dokonce se stát nejlepším házenkářem světa, by svoji hvězdnou kariéru bez takové motivace mohl jen těžko nastartovat. „A za to jsem panu Moulisovi obrovsky vděčný,“ konstatuje Filip Jícha.

Start profi kariéry

V kadetech přišla první pozvánka do reprezentace. A shodou okolností ji Filipovi a dalším pěti spoluhráčům z mladšího dorostu předával trenér Moulis. „Nechápu, proč jsi ji dostal právě ty, řekl mi tenkrát pan Moulis,“ vzpomíná dodnes Filip Jícha. „Nikdy jsem se potom na to neptal, ale on rozhodně moc dobře věděl, jakým způsobem na mě má zatlačit.“

Dalším postupným krokem se logicky nabízel přechod do staršího dorostu Kovopetrolu Plzeň. Tréninky byly intenzivnější, zápasy náročnější, soupeři silnější a Filip na sobě začal pozorovat, že umí věci, které ostatní nesvedou. Dokáže na sebe vzít odpovědnost, dokáže rozhodovat utkání. A to ho utvrzovalo v tom, že cestu profesionálního sportovce zvládne.

Dorazila také první nabídka profesionální smlouvy – ze Zubří. „Možnost, že bych hrál profesionálně házenou, znamenala, že bych mohl dělat to, co miluju, na té nejvyšší úrovni. A ještě bych za to dostal zaplacení! Tolik peněz a ten krásný pocit... To je úplně fantastické, to je neuvěřitelné,“ říkal si Filip. Celá transakce ale měla jeden háček. „Nechtěl jsem přestoupit do Zubří, vůbec jsem na to nebyl připravený psychicky. Bylo mi teprve sedmnáct, nedokázal jsem si takovou zásadní změnu představit. Ale pochopil jsem, že dostanu příležitost se v házené prosadit.“

Zůstal tedy v Kovopetrolu, kde měli jasnou vizi a perspektivu a chtěli, aby v jejich dresu Filip ještě alespoň dva až tři roky trénoval a hrál. „Ale na to jsem neměl absolutně trpělivost,“ odmítl Filip Jícha tuhle variantu. „Takže když přišla Dukla Praha, nabídla mi velmi dobrou smlouvu a řekla: ‚Hele, věříme ti, bude ti osmnáct a chceme, aby z tebe byla naše první levá spojka,‘ tak to pro mě bylo přesně to, co jsem chtěl slyšet. Hned jsem věděl, že to udělám, že přestoupím. Navíc jsem si nechal napsat do smlouvy, že už nebudu moci hrát za starší dorost, i když věkově jsem do téhle kategorie ještě pořád patřil. Bylo to pro mě hodně důležité,“ vzpomíná Filip Jícha.

Přestoupil do Dukly a začalo dobrodružství profesionálního hráče.

Víra v sebe sama

První tréninky byly pro sedmnáctiletého kluka hodně náročné, síla je v mužské házené dost odlišná od dorostenecké. Poznal to na vlastní kůži i Filip. „Pamatuju si první fauly v mužích. Zmáčkli mě takovým způsobem, že mi málem rozdrtili plíce. Ale to je úplně normální, protože muži mají proti sobě obrovskou sílu.“ Zároveň s přibývajícimi zápasy zjišťoval, v čem musí přidat. Výrazně především v posilovně, pokud chtěl přechod mezi dospělými zvládnout.

A pak mohl začít pomalu naplňovat své postupné cíle. Podařilo se mu dostat do Dukly a získat profesionální smlouvu. Chtěl být nejlepší levou spojkou. Chtěl se prosadit do národního týmu. Chtěl být jedním z nejlepších házenkářů na světě. Ta cesta před ním byla ale ještě hodně dlouhá...

„Vzpomínám, že po první sezoně mezi muži přišla nabídka z Frýdku-Místku. Slibovala na české poměry obrovské peníze. Jel jsem tam na pohovor a dostal jsem za úkol napsat, co bych chtěl v házené dokázat. Uvedl jsem, že bych chtěl být nejlepší házenkář světa nebo alespoň mezi nejlepšími deseti na světě. Byla to tenkrát absolutní utopie, protože naši nejlepší kluci hráli maximálně druhou ligu v Německu. A napsat takovou drzost, tomu snad nikdo nemohl uvěřit. Ale já byl přesvědčený, že to zkusím svojí vlastní cestou a že to dokážu!“

Filip Jícha s dalšími mladými házenkáři, archivní fotografie

Mám na to?

Na mistrovství Evropy ve Švédsku v roce 2002 bylo Filipu Jíchovi teprve dvacet. Přesto rozhodl první, veledůležité utkání s Polskem. Za vyrovnaného stavu vstřelil během posledních deseti minut tři góly a Česko vyhrálo 25:24. „Nikdo se tam do zakončení moc nehrnul. V těchhle momentech jsem absolutně neměl problém vzít tu zodpovědnost na sebe. Tehdy jsem si poprvé na téhle úrovni dokázal, že bych na to mohl mít,“ myslel si Filip.

Jenže druhý den čekal na národní tým další zápas – tentokrát proti pozdějším mistrům Evropy, domácím Švédům, které hnalo dopředu 12 000 diváků. „Před takovou návštěvou jsem hrál poprvé v životě. Byla to pro mladého naivního kluka obrovská zkušenost. Myslel jsem si, že mám dobrou střelu, jenže proti mně stál v bráně Peter Gentzel. Dal jsem asi z deseti střel jediný gól a ještě tak, že Peter míč chytil v klidu do obou rukou, ale nějak záhadně mu to tam propadlo. A to bylo pro mě takové probuzení z toho, jestli na to mám, abych se na takové úrovni opravdu mohl stát jedním z těch nejlepších. Pokud ano, musím začít úplně jinak, musím změnit svůj házenkářský svět. Musím si dovolit úplně jinak přemýšlet a úplně jinak pracovat, nebo to nezvládnou,“ uvědomil si Filip Jícha.

Začal pokukovat po jiném angažmá. Rozhodl se všechno opustit a odejít do nového prostředí, do prostředí, kde to nezná, ale kde se bude moci posunout zase o kousek dál. Byl přesvědčený, že to musí udělat, být se toho ve skrytu duše bál.

První zahraniční štače byla hodně exotická. Půl roku v Kataru. Pro Filipa házenkářské zklamání, protože v té době se katarská házená teprve rozvíjela. „Na druhou stranu bylo pro mě těch šest měsíců extrémně důležitých. Z kluka, který už sice bydlel v Praze, ale když potřeboval něco vyprat, tak se sbalil a jel raději za maminkou do Plzně, jsem se musel vylihnout v samostatného člověka a odstříhnout se od domova a od rodičů,“ konstatuje Filip Jícha.

Dostal strašidelný apartmán, který mu naštěstí vyměnili za lepší. Jenže i tak byl v exotické cizině úplně sám, všude byl cítit pronikavý arabský parfém a na Filipa to najednou všechno dopadlo. „Poplakal jsem si, dohonil mě tam ten obrovský stesk po domově, po rodičích, po rodině... Říkal jsem si, kámo, teď jsi kývnul na to, že tady zůstaneš, tak si to prostě musíš těch šest měsíců vyžrat. Ale když to člověk jednou zvládne, tak se oklepe a stane se z něj opravdový chlap. A tak jsem byl připravený na další angažmá.“

Přes Švýcarsko do Bundesligy

S pomocí spoluhráče z reprezentace Jana Filipa a jeho agenta sehnal Filip Jícha nabídku na přestup do Švýcarska. Nejdříve se musel naučit jazyk, i když němčinu měl ve škole a základy angličtiny získal v Kataru. Teprve pak se mohl zkusit prosadit ve švýcarské házené. Prostředí bylo fantastické a v novém klubu se potkal s hráči, kteří byli přibližně stejně mladí jako on. Přestože se o Švýcarech říká, že jsou chladní, na českého hráče byli extrémně milí a příjemní a vzali ho mezi sebe. Všechno si vzájemně sedlo, stali se nejen spoluhráči, ale i přáteli a jejich kamarádství trvá dodnes.

Exhibiční utkání při příležitosti rozloučení s aktivní hráčskou kariérou, zimní stadion Plzeň 2018

„Ta pohoda se odrážela i v mých výkonech. Do Švýcarska jsem doslova vletěl a dokázal jsem v jejich lize dominovat. Ale velmi zajímavé pro mě bylo zjištění, že jsme ve Švýcarsku trénovali mnohonásobně méně, než jsem byl zvyklý třeba z Dukly. Byl jsem zvyklý trénovat každý den dvakrát, jen před zápasem jednou. Neustále dvoufázové tréninky, snad podle hesla, aby sis ty peníze zasloužil,“ usmívá se Filip Jícha. „Když jsi zdravý a mladý, tak to pro tebe může být dobré. Ale když jsem přijel do Švýcarska, tak jsme trénovali pouze jednou denně a ve čtvrtek bylo úplně volno. Najednou jsem měl jenom čtyři tréninky týdně místo osmi nebo devíti, a tak jsem si říkal, no, to bude katastrofa.“

Pustil se tedy do přípravy sám, individuálně. A hlavně se musel naučit trénovat ne kvantitu, ale kvalitu, což ho posunulo na další úroveň techniky a především výbušnosti. Navázal také úzkou spoluprací s výtečným kondičním trenérem, který poradil nejen v oblasti fyzické přípravy, ale začal Filipa učit i sportovní teorii.

Netrvalo dlouho a na stole se objevila vysněná nabídka z týmů z německé Bundesligy. O Jíchu se zajímaly Kiel a Lemgo. „Tenkrát jsem se rozhodl podle svého vnitřního pocitu odejít do Lemga. Cítil jsem, že mě tam všichni chtějí, že tam na mě čekají. Z Lemga za mnou do Švýcarska jezdil trenér, manažer, generální ředitel a přesvědčovali mě, abych šel k nim. Z Kielu jako velkoklubu se ozval trenér Noka Serdarusič, který mě přesvědčoval, jak moc by mě v týmu chtěl mít. Ale ředitel THW Kiel mě lehce odbyl se slovy, jestli chci u nich jako první Čech hrát – ano, nebo ne? A dál se se mnou o tom vůbec ne bavil. Proto jsem vybral Lemgo a rozhodl se, že ten největší krok do německé házené udělám.“

Arogantní hvězda nejlepším kamarádem

Přesto měl Filip Jícha při přestupu do Lemga jednu malou, ale zásadní starost. Jak ho ty namyšlené německé hvězdy přijmou? Tyhle obavy se v jeho hlavě vyrojily na začátku roku 2004 na mistrovství Evropy ve Slovinsku. Bezprostředně po tomto šampionátu se totiž Filip rozhodoval, zda má do Lemga přestoupit. Co se tehdy stalo?

Hráči Lemga tvořili základní osu německého národního týmu, v reprezentaci jich působilo sedm nebo osm. Česká republika se s Německem, které se později stalo mistrem Evropy, utkala. „Pamatuji si, jak jsme nabíhali na palubovku z hráčského tunelu,“ vybavuje si Filip. „Němci byli jednoznačnými favority, obrovské hvězdy světové házené. Vedle mě stál Daniel Stephan, nejlepší házenkář světa. Otočil jsem se na něj, a protože německy už jsem něco uměl, říkám mu: ‚Ahoj!‘ A on absolutně nijak nereagoval, jen tak úplně arogantně naznačil: ‚Co ty mi tady zdravíš?‘ To mi zůstalo tak silně v paměti, že jsem si pak říkal, ty jo, mám jít do toho Lemga? Bude tam tenhle hráč, ten tě prostě sežere...“

Jan Louda

(* 1999)

BOJOVAT DOKÁŽEŠ JEN TAK, JAK JSI TRÉNOVAL

Největší úspěchy:

- Start na OH 2024 v Paříži, kde vybojoval první vítězství ve dvouhře v samostatné české historii
- Druhý nejvýše umístěný Čech ve světovém žebříčku v historii
- Vítěz pěti mezinárodních turnajů
- Šestinásobný mistr ČR ve dvouhře (2018, 2021, 2023, 2024, 2025, 2026)
- Akademický mistr Evropy 2019

Provozce hustého nočního lijáku vytrvale kropily lesklý asfaltový povrch, vrzající stěrače kmitaly naplno, oči občas oslnily ostré kužely světel aut projíždějících opačným směrem. I tak se tachometr chvílemi blížil ke stopadesátce. Proboha, proč jede Pepa tak strašně rychle, napadlo ho. Jako by nestačila hořkost ze zpackaného turnaje v Polsku, kde trojice mladých plzeňských badmintonistů v říjnu 2018 rychle vypadla ze hry a trenér Josef Rubáš rozhodl, že místo noclehu nasednou do vozidla a vrátí se rovnou domů. Devatenáctiletý Jan Louda, čerstvě student bakalářského oboru na Západočeské univerzitě, měsíc předtím na turnaji v ukrajinském Charkově poprvé triumfoval na prestižní akci kategorie International Challenge. Nečekaný, o to cennější úspěch. Sebevědomí rostlo, cítil formu, sílu. Stačil mžik, aby se všechno změnilo. „Blízko Humpolce jsme okolo půlnoci dostali smyk, auto prásklo do svodidel, párkrát jsme se přetočili okolo osy. Bylo štěstí, že jsme zůstali na krajnici. Raději nedomýšlet, co by se stalo, kdyby to do nás v plné rychlosti narval svištící kamion,“ vzpomíná Jan Louda, který v tu chvíli seděl na zadním sedadle za řidičem.

Čtyři měsíce s krunýřem

Potlučená čtveřice se vyhrabala z poničeného vozu, záchranka všechny odvezla do jihlavské nemocnice. Kouč Rubáš vyvázl s vykloubeným ramenem, Sabině Šinovské s Ondřejem Králem po nárazu hlavou do airbagů praskly oční žilky a týdny trvalo, než odezněly mžitky a bolesti. Louda cítil zvláštní ztuhlost kolem krku, hlavu měl už při převozu zafixovanou, lékař ho okamžitě poslal na CT vyšetření. „Okolo páté ráno doktor volal rodičům. Zvedla to mamka, muselo to pro ni být hrozné. Slyšel jsem, jak mluví o zlomené krční páteři, že se rozhodují, zda mě operovat, převézt do Prahy... Jeden z nejmotivnějších momentů v životě,“ popisuje Louda. Další podrobná vyšetření naštěstí hrozbu operace i přes mnohočetné zlomeninky odvrátila. V té době už randil s Renátou, dcerou přednosta Kardiologické kliniky ve FN Plzeň Richarda a dětské neuroložky Jitky Rokytových. Díky jejich intervenci mladého badmintonistu převezl vrtulník záchranné služby do Plzně, kde si ještě několik dnů poležel. Na sport musel český talent načas zapomenout. „Čtyři měsíce jsem nosil krunýř, spal v něm. Když jsem odešel z nemocnice, za pár dnů si se mnou trenér Pepa Rubáš dal sraz na kafe. Čekal jsem, že si trochu nasype popel na hlavu, vždyť v takových podmínkách řídil po dálnici jako pitomec. Ale projevila se taková jeho neempatičnost. Nějaká omluva sice proběhla, ale přišlo mi to neupřímné. Spíš hned začal řešit, jak bych si mohl alespoň doma natáhnout gumu, posilovat nohy, ruce, že bych mohl dělat cviky v posteli. Pár dnů po bouračce, která mi skoro na půl roku vypnula kariéru! Pepa v ní později nesporně sehrál důležitou roli, pomohl mi a necítím vůči němu žádnou zášť. Ale celkově mi s odstupem let z naší spolupráce zůstala spíš hořkost.“

Ve třinácti letech při vyhlášení výsledků Sportovce Plzně za rok 2012, Plzeň 2013

Na badmintonové kurty se Louda naštěstí dokázal vrátit poměrně brzy, další rok na jaře vybojoval bronz na mistrovství republiky. Ale možná už v téhle autonehodě lze najít zárodky vleklých zdravotních potíží se zády, které českému reprezentantovi postupně komplikovaly kariéru. A na podzim 2025 vyústily v nelehké rozhodnutí ukončit profesionální činnost na mezinárodní úrovni. „Tělo dalo najevo, že nejvyšší zátěž už nevládne.“

Bratři na cestách

Když Jan Louda v dubnu 1999 přišel na svět, doma už pobíhal o čtyři roky starší sourozenec Jirka. Bratři vyrůstali na plzeňské Doubravce, a jelikož jejich táta sám hrával badminton, cesta k němu byla pro oba přirozená. Sport a pohyb byly koneckonců všudypřítomné. Manželé Loudovi si totiž brzy po sametové revoluci založili malou cestovní kancelář zaměřenou především na aktivní odpočinek. „Oba fungovali také jako průvodci. Léto jsme tak trávili na kolech a pěší turistikou, zimu na lyžích, na běžkách. Cykloturistikou jsme procestovali kus Evropy. Poslední týden v červnu se často vyráželo do Řecka. Autobus, za ním vlek s bicykly. Dva dny cesta, dva týdny v kempu, na kolech se šplhalo do kopců. Když jsem tam vyrazil po letech s přítelkyní, říkal jsem si, jak jsme to v tom vedru vůbec mohli jako kluci zvládnout. Na fyziku to byla ideální dovolená,“ usmívá se Louda. Ani doma nezaháleli. V sedm ráno, ještě před cestou do školy, s nimi táta pravidelně vyběhl do parčíku mezi doubravecké paneláky. Skákali přes švihadlo, dali si pár sprintů, vybíhali kopec. Pak ještě schody do bytu, než se nasnídali, navlékli batohy a mazali do školních lavic. S Jirkou vyzkoušeli více sportů. Závodně lyžovali za plzeňský Slavoj, plavali. Ale nejvíce času postupně zabral badminton. Mladší Jan od čtyř let jezdil se starším bráchou a tátou na Bílou Horu, kde trénovali v místním klubu. „Oni byli na kurtu, já se díval z lavičky. Ale protože v tělocvičně bylo více rodičů, začal jsem si s nimi postupně pinkat,“ líčí Louda. Když raketu přirozeně chytil do levé ruky, bylo jasné, že z talentovaného caparta může vyrůst něco zajímavého. „Ale neřekl bych, že leváci mají v badmintonu extrémní výhodu, v tenise je myslím větší. Nicméně můj oblíbený úder je takový sekaný drop křížem. A protože většina badmintonistů jsou praváci, je pro ně složitější dostat se k míčku a bekthem jej odehrát pod sítí. Takhle jsem získával spoustu bodů.“

Postupně se přidalo bratrské soupeření. Zdravá rivalita mezi oběma fungovala na kurtu i při jiných sportech. Občas došlo na slzy, občas na poštuchování. Ale to je zároveň posouvalo dál. „Svedli jsme spolu spoustu bitev a některé byly hodně vyhraněné. To ovšem neznamená, že nemáme výborný vztah. Já mám v hlavě hlavně ty hezké momenty, třeba když jsme spolu na turnajích hráli debla a dařilo se nám,“ vypráví mladší z Loudů. Na Bílé Hoře si ho vzala pod patronát zkušená trenérka Květa Dušková, s tátou se dvakrát v týdnu vydali i na plzeňský Slavoj, kde se rovněž hrál badminton. Talent se rozvíjel.

Kateřina Emmons

(rozená Kůrková, * 1983)

VŽDYCKY JE NĚJAKÁ CESTA

Největší úspěchy:

- Zlatá medaile z OH 2008 v Pekingu
- Stříbrná medaile z OH 2008 v Pekingu
- Bronzová medaile z OH 2004 v Aténách
- Mistryně světa 2002
- Mistryně Evropy 2004 a 2007

„Sport mi dal obrovskou spoustu zkušeností a rozhled. A taky vědomí, že člověk může posouvat své hranice. Když se zakousneš a vydržíš i nepříjemné věci, třeba období, kdy se ti nechce a nedaří, tak přijde období, kdy ti to zase jde. Odmakáš si to a zas jedeš na vlně. Sport učí sebedisciplíně, odolnosti a sebedůvěře. Víš, že spousta věcí se dá zvládnout.“

Tak se zamýšlí nad vkladem sportování do svého života Kateřina Emmons, rozená Kůrková. Plzeňka, bývalá sportovní střelkyně a držitelka tří olympijských medailí včetně té nejceněnější, zlaté z Pekingu 2008. Dnes žije s manželem, také olympijským vítězem ve střelbě Mattem, a jejich čtyřmi dětmi na samotě v severním cípu Rokycanska, věnuje se fyzioterapii, učí na základní škole. Věří, že člověk by neměl být rutinér, měl by se vyvíjet a hledat nové cesty. A dělat to, co ho těší.

Nebyla jsem delfín

Kateřina se narodila do sportovní rodiny, tatínek Petr se věnoval střelbě a je několika-násobným mistrem světa. Jako tříletá začala s plaváním a plavecké tréninky absolvovala do třinácti let. „Pak jsem ale zjistila, že nejsem delfín,“ směje se. „Viděla jsem, že někteří kluci a holky se nemusí tolik snažit a plavou líp. Takže mě to postupně přestalo bavit.“

K tomu se přidaly i zdravotní problémy s koleny. A pocit vyhoření. „Bylo to možná dané i tím, že jsem byla v jednom prostředí hodně dlouho. Pro malé dítě je deset let v bazénu hrozně dlouhá doba.“

Kateřině také došlo, že plavání asi nebude sportem, ve kterém se může dostat do úplně špičky. „Když jsem byla malá, tak jsem i některé závody vyhrávala. Jenže jak jsme všichni trénovali víc, začaly se nůžky rozevírat. Já zjistila, že ten delfín nejsem. Přišly otázky, kam to vlastně můžu posunout. A došlo mi, že na olympiádě, o které jsem snila, když jsem sledovala v televizi hry v Atlantě, asi do bazénu neskočím.“

Plavání jí sice nepřineslo olympijskou medaili, ale ukázalo jí důležitou věc. Že má v sobě víc, než si myslela. „Nejdřív jsem plavala sprinty. Když jsem ale výkonnostně stagnovala, trenéři mě přesunuli na dlouhé tratě. A já jsem strašně tvrdohlavá. Takže jsme v bazénu na Slovanéch plavali závod na pět kilometrů, spoustu bazénů, táta mi říkal, že když tam přišel, udělalo se mu z toho čísla úplně špatně. Pak odešel, za dlouhou dobu

Vítězství ve Velké ceně osvobození na domácí střelnici v Lobzích, Plzeň 2004

se vrátil a my se tam pořád plácali. Už ale ne všichni, hodně dětí to vzdalo. Ale já zjistila, že když budu monotónně plácet těma rukama, prostě to vydržím, je to cesta.“

Malá Katka si tehdy doplavala pro medaili. Díky tomu, že se kousla. „A to byl pro mě hrozně důležitý okamžik.“

Ve vlastní bublině

S plaváním tedy Kateřina skončila. Cesta ke střelbě však nebyla přímá. Chtěla hrát tenis, pro trenéry ale byla ve třinácti letech stará. Táta ji tedy odvedl na střelnici v Lobzích.

Tušila hned, že jde o sport, se kterým se jí olympijský sen splní? „Ne,“ říká rozhodně. „Nejdřív to nebylo nic moc. Bylo to něco, kam jsem prostě chodila. Ale postupem času přišly první úspěchy a střelba mě začala zajímat. Sedla mi vzduchovka. Začala jsem si s ní rozumět a viděla jsem tam nějakou cestu a progres. A taky jsem se trochu jezdila zavírat do vlastního světa, líbilo se mi být ve své vlastní bublině. Na plavání si taky jedeš v dráze sám, ale tady to bylo ještě jiné. Nikdo na tebe neřve: „Makej!“, jsi ve vlastním světě a pracuješ si sama se sebou.“

Navíc přišlo rychlé zlepšování. „Ještě než jsem startovala na závodech, vnímala jsem to na trénincích, hlavně z reakcí druhých, trenérů. A pochopila jsem, že ve střelbě mám zas já ten odrazový můstek o něco výš.“

Pro Kateřinu byl vždycky důležitý i život mimo sport. „Když jsem v teenagerovském věku začala se střelbou, věděla jsem, že chci mít i svůj život mimo, s kamarády. Že by mi jen se sportem nebylo dobře. Bylo to samozřejmě těžké, soustředění se konala o prázdninách, ale myslím, že do jisté míry se mi dařilo soukromý život od toho sportovního oddělovat.“

Olympiády: euforická, pod tlakem, bezemoční

Olympijský sen z dětství, původně bazénový, se Kateřině splnil v Aténách 2004. Ve dvaceti letech jela na svou první olympiádu a hned brala bronz ve vzduchové pušce na 10 metrů. Vrchol přišel o čtyři roky později v Pekingu, kde získala zlato ve vzduchovce a stříbro v malorážce na 3krát 20 ran. Sérii olympijských účastí završila v Londýně, kde skončila ve vzduchovce čtvrtá.

Každá z olympiád pro ni byla jiná a nemusí vůbec přemýšlet, když je charakterizuje. „První olympiáda byla úplně euforická. Byla první, byla jsem hodně mladá, ze všeho

Autoři

Texty vznikly péčí šesti autorek a autorů – novinářek, novinářů, redaktorů a publicistů s dlouholetou zkušeností nejen se sportovní žurnalistikou.

Jana Poncarová

Česká spisovatelka, která se ve své románové tvorbě inspiroje skutečnými událostmi, opírá se o rešerše a rozhovory s pamětníky. Věnuje se především příběhům odehrávajícím se ve 20. století. Debutovala v roce 2018 románem Podbrdské ženy, který sleduje osudy tří generací žen žijících v podhůří Brd. Román se setkal s nadšeným čtenářským ohlasem a několikrát byl dotiskován. Za román Eugenie, který je zasazený do doby první republiky a druhé světové války, získala Cenu čtenářů v literární soutěži Česká kniha 2020. Postupně vydala další romány: Alžběta a Nina, Cyklistka, Herečka, Nultá hodina a Dvojitý život. Jana Poncarová je zároveň autorkou literárních dokumentů Děvčata první republiky a Vlastní pokoje. Na obou spolupracovala s renomovanou fotografkou Ditou Pepe a obě knihy byly oceněny v soutěži Nejkrásnější české knihy. Je spoluautorkou Deníku Věrky Kohnové, který vypráví příběh židovské dívky za druhé světové války. Je členkou Asociace spisovatelů a PEN klubu. Žije v Dobřívě.

Ervín Schulz

Rodák z Městce Králové v okrese Nymburk až do šesti let vyrůstal v Poděbradech, poté se přestěhoval do Plzně, kde žije doteď. Vystudoval Ekonomickou fakultu na ZČU Plzeň, tomuto oboru se však nikdy nevěnoval. Bezprostředně po ukončení inženýrského studia na vysoké škole nastoupil do sportovní redakce Plzeňského deníku. Poté pracoval jako sportovní redaktor a moderátor v regionální televizi ZAK TV, externě působil také ve zprávařské sekci Radia Kiss Proton. Od května 2002 je zaměstnancem regionální redakce MF DNES v Plzni, krátce pracoval také v celostátní redakci tohoto deníku. Je spoluautorem knih Máme zlato! a David Limberský – Byla to jízda.

Zdeněk Hůrka

Má za sebou mnohaletou praxi ve všech typech médií – působil jako redaktor regionálního tisku, šéfredaktor zpravodajství a později programový ředitel Radia FM Plus i regionální redaktor hlavního večerního zpravodajství televize Prima. Organizuje a moderuje

desítky významných kulturních, společenských i sportovních akcí – od Olympiády dětí a mládeže přes utkání HC ŠKODA Plzeň až po Mistrovství Evropy v triatlonu, plzeňský půlmaraton nebo reprezentační plesy. Je spolumajitelem PR agentury Public Eye, kde vede mediální tréninky, PR kampaně a tiskové konference – řídil například tiskové centrum oslav 50. výročí konce druhé světové války i PR města Plzně při oslavách 700. výročí jeho založení, včetně brífinků s prezidentem Václavem Havlem. Autorsky se podílel na řadě knih o Plzni, Plzeňském kraji, Šumavě a Brdech. Zajímá se o sport, historii a zeměpis, rád cestuje po exotických zemích.

Zdeněk Soukup

Sportovní novinář, který se věnuje především dění na západě Čech. V médiích pracuje od roku 1997, začínal v Plzeňském deníku, později působil jako editor v jeho centrální redakci. V letech 2011 až 2019 prošel i MF DNES, kde se po čase od zpravodajství vrátil zpět ke sportu. Ten ho provází celý život – hrál fotbal a dělal atletiku, dodnes hraje stolní tenis. Nejblíže má k plzeňské házené a fotbalové Viktorii Plzeň. Mapoval také kariéry tenistek Barbory Strýcové a Andrey Hlaváčkové už od žákovských let. Je spoluautorem (s Ervínem Schulzem) autobiografie fotbalisty Davida Limberského Byla to jízda a členem Klubu sportovních novinářů. Pochází z Tlučné na Plzeňsku, žije v Plané u Mariánských Lázní.

Klára Faistová

Kromě tří let, kdy učila v mateřské škole, se celý život věnuje novinářině. Působila v různých médiích, nejdříve jako redaktorka všeobecného, poté sportovního zpravodajství. Posledních čtrnáct let pracuje jako editorka tištěného vydání Deníku v Plzeňském kraji. Slyšet ji můžete i ve zprávách Radia Impuls. Žije v Plzni.

Karel Sopr

Sportovní žurnalistice se věnuje téměř třicet let. Specializuje se na hokej, cyklistiku, triatlon a běh na lyžích. Vystudoval Vysokou školu strojní a elektrotechnickou v Plzni, deset let pracoval jako zkušební technik ve společnosti Škoda ETD Doudlevec, ale počátkem devadesátých let se vydal na dráhu sportovního novináře. Začínal v týdeníku Škodovák, poté psal dva roky pro Region Plzeňsko a v roce 1995 zakotvil ve sportovní redakci Plzeňského deníku. Je jedním z autorů knihy Máme zlato!, mapující cestu hokejistů Škody Plzeň za historicky prvním mistrovským titulem. Žije v Plzni.

Doslov

Tato kniha vznikla jako pocta sportovcům, jejichž příběhy se v ní objevují – jejich úsilí, talentu, odhodlání i lidem, kteří je na jejich cestě podporovali. Zároveň bychom si přáli, aby byla inspirací pro současné i budoucí generace mladých sportovkyň a sportovců.

Sportovní cesta totiž nebývá vždy přímá. Přicházejí zranění, zdravotní komplikace, neúspěchy i životní situace, které mohou člověka přimět změnit směr. Příběhy v této knize ukazují, že překážka nemusí znamenat konec. Někdy je třeba začít znovu, jindy změnit cíl nebo hledat novou cestu. Důležité je neztratit odvalu, vytrvalost a víru, že i po neúspěchu může přijít další příležitost.

Přejeme si, aby tato kniha nebyla jen vzpomínkou na výstavu „Příběhy sportem psané“, ale především povzbuzením pro ty, kteří právě začínají, i pro ty, kteří se na své cestě potýkají s překážkami. Aby jim připomněla, že žádná prohra nemusí znamenat konec a že i cesta, která není jednoduchá ani přímočará, může vést k velkým věcem.

Možná právě mezi mladými sportovci, kteří dnes trénují na plzeňských hřištích, v tělocvičnách, bazénech, na stadionech nebo v loděnicích, vyrůstá další osobnost, jejíž příběh jednou inspiruje jiné.

Protože právě o tom jsou příběhy sportem psané.

Eva Mašková

ředitelka Nadace sportující mládeže

Obsah

Úvodní slovo	3
Filip Jícha (házená) Ze Starého Plzeňce nejlepším na světě.....	7
Jan Louda (badminton) Bojovat dokážeš jen tak, jak jsi trénoval.....	23
Kateřina Emmons, roz. Kůrková (sportovní střelba) Vždycky je nějaká cesta	35
Eva Matějovičová (sportovní aerobik, skialpinismus) Vybrat si lehčí cestu? To bych nebyla já	45
Marie Horáčková (lukostřelba) Sport posiluje odolnost.....	55
Andrea Sestini Hlaváčková (tenis) Jako malá si hrála na Grafovou, sama pak vyhrála Turnaj mistryň	63
Radek Šlouf (rychlostní kanoistika) Z plzeňské Radbuzy až k olympijskému bronzu	75
Jiří Pelnář (karate) Karate i moderování jsou disciplína a pokora	87
Jana Altmannová, roz. Reissová (atletika) Život se sportem je krásnější.....	98
Denis Rugovac (cyklistika) Z nemocnice na olympiádu a znovu ze dna vzhůru	108
Barbora Voltrová, roz. Kodedová (moderní pětiboj) Zranění jako největší sportovní lekce	118
Štěpán Kodeda (orientační běh) Mladík, co miloval orienták a Skandinávii. Jeho odkaz žije i po jeho smrti.....	126
Kateřina Valková (volejbal) V životě i na hřišti mám vždy i variantu B	138
Autoři	148
Partneři.....	150
Doslov	152